

Blue Shield Norge: Årsrapport for 2023

Den Norske Blue Shield-komiteén (BSN) har i 2023 bestått av: Håkon Roland (leder), Axel Mykleby (nestleder), Kjetil Landrog, kasserer og nettredaktør, Ann Tove Manshaus, Gaute Jacobsen, Kirsti Gulowsen, Vidar Lund og Atle Ove Martinussen. Årsmøtet ble avholdt på Zoom 28.2.2023.

De viktigste sakene som BSN har engasjert seg i og deltatt på i 2023 var:

BSN nettsider og arkiv

Kjetil Landrog ajourfører BSNs hjemmeside. Basecamp er kommunikasjonskanal for styret, men har vært lite aktivt i bruk i 2023.

Den til enhver tid sittende leder av BSN har arkivansvar.

CHM og ulovlige kulturgjenstander

BSN har gjentatte ganger vært i kontakt med Kultur- og likestillingsdepartementet og etterlyst ny policy og forskriftsendringer for import og eksport av kulturgjenstander til og fra Norge. Revisjon av import/eksportregler for kulturgjenstander er tatt ut av mandatet til Lovutvalget for ny Kulturmiljølov (som erstatter Kulturminneloven), og vi har etterlyst prosess for hvordan dette skal følges opp videre. HR samarbeidet med Oslopolitiet, en antikvitetshandler og Tunisias ambassade om beslag av 30 puniske mynter (220-210 fvt.) fra et ulovlig funn utenfor kysten av Tunisia. KUD ba HR ha ansvar for repatriering av beslaget i samarbeid med tunisiske myndigheter. HR var i Tunisia i mars 2023, og deltok i samtaler med landets kulturminister, felles pressekonferanse og seremoni for overrekkelse av gjenstandene. HR hadde samtaler om erfaringer, tiltak og mulig samarbeid med Institut national du patrimoine («Riksantikvaren») i Tunisia og kulturarvseksperter under oppholdet. I desember 2023 resulterte aksjonen mot samleren Martin Schøyen og beslaget av deler av hans Irakiske samling i retur av den såkalte Babylons tårn-stelen til Irak. HR behandlet utførselen i samarbeid med Iraks ambassade i Oslo.

Implementering av H54, 2. protokoll

Riksantikvaren (RA) har fulgt opp innspillsmøte 7.12.2022 med flere uformelle og formelle møter og seminarer (se nedenfor). RA ba HR om å holde innlegg på Baltic Sea Heritage Conference i Gdansk i september. Arbeidet fortsetter i 2024 med planlagte arrangementer der BSN er involvert.

Den 4. nasjonale beredskapskonferansen

Axel Mykleby har vært i kontakt med Henriette Melsom ved Høgskolen Innlandet for å få beredskap for kulturarv inn på programmet. Temaene ble ikke prioritert i 2023. Axel Mykleby deltok på konferansen på Elverum 27.10. Samtalene med statsforvalter Knut Storberget om kulturarv og beredskapsa vakte interesse og blir fulgt opp. AM hadde også møter med NIKUs Kjersti Ellewson og Nina Kjølse Jernæs som står bak Veileder for sikring, beredskap og krisehåndtering for historiske bygninger og miljøer.

Samarbeid med Forum for beredskap og restverdisikring (FORK)

FORK som består av representanter fra Riksantikvaren, Riksarkivet, Kulturrådet, Kunst i offentlig rom, Finans Norge, Kirkens arbeidsgiverforening og Nordisk konservator forbund. Det har ikke vært aktivitet i FORK i 2023.

Den internasjonale Blue Shield komiteens (BSI)

BSN deltok og stemte ved BSIs generalkonferanse 2023.

BSN har levert revidert strategi og årsrapport for 2023 iht. BSIs nye maler og retningslinjer.

BSN deltok sporadisk på BSIs månedlige uformelle online-møter som alle medlemmer er invitert til å delta i.

BSN har fulgt opp BSIs informasjon om situasjonen og tiltak i Ukraina og i Gaza.

Etisk råd i forsvarssektoren

Det har ikke vært kontakt med rådet i 2022.

HEI-Initiative, UiO: Heritage Activism and Conflict

HR deltok på HEIs Kulturarvsdag med tema «Mange stemmer i kulturarven» 17.3.2023.

Konferanser/workshops/seminarer:

Tolletatens etterretningssenter. Om ulovlig kulturarv i Norge, Oslo, 21.3.2023

Riksantikvaren, Tverrsektorielt nettverksmøte om Haag 54, Oslo, 27.3.2023

KORO, Kulturarv i Ukraina, Oslo, 18.4.2023

ICORN, Friby, Panelsamtale med Basem Marden om kulturarv i Irak, Stavanger, 26-7.4.2023

Riksantikvaren, Kulturarv i krig og konflikt, beredskap i fredstid (online), 15.5.2023

Beredskapskonferansen, Universitetet Innlandet 2023, 27.10.2023

Baltic Sea Heritage Conference 8, «Heritage in Crisis», Gdansk, 11-13.9.2023

Opplæring/undervisning:

Blue Shield International, National Committees Training Modul 3, Illicit Trade, 10.1

Tolletatens etterretningssenter, Ulovlige kulturgjenstander i Norge. Praksis og utfordringer, 4.9 (brukes videre av Økokrim om Kulturdirektoratet)

Universitetet i København, PhD-komite/opponent, Marie Berg Christensen, «Museums and the Securitization of Cultural Heritage», (H2023)

Arbeidsgrupper/NGO'er

Blue Shield International, Monthly national committees meetings

Kultur- og likestillingsdepartementet, Nettverksmøter for kulturkriminalitet (overtas av Økokrim fra 2024)

Riksantikvaren, Arbeidsgruppe for implementering av Haag 1954, 2. protokoll

Kulturdirektoratet, Nettverksgruppe for vedtaksinstitusjoner (utførsel)

Forvaltning

Rådgiver for politi og tolletaten

Høringsuttalelser lov/forskrift innførsel/utførsel

Utstilling i samarbeid med Tunisias ambassade, politibeslag fra Oslo (mars 2023)

Deltakelse i befaringer og aksjoner

Stående beredskap Pandora VI (hele september 2023)

Repatriering av ulovlige kulturgjenstander fra Tunisia. Tunisia 8-13.3.2023. Møter med

Tunisiske myndigheter/Riksantikvar, kulturkriminalitetseksperter, pressekonferanse og møte med Tunisias kulturminister.

Medieinnslag

Flere intervjuer i Klassekampen og Morgenbladet om situasjonen i Ukraina og Gaza.

Intervjuer i Uniforum, Klassekampen og Morgenbladet om beslag fra Tunisia.

Intervju i Morgenbladet om beslag fra Martin Schøyens samling av irakiske kulturgjenstander.

Økonomi

Komiteéns medlemsorganisasjoner bidro hver med kr. 2.500 (se regnskapet).

Det har ikke vært utgifter til reiser og arrangementer i 2023 grunnet avlyst seminar i Fredrikstad (manglende deltakelse fra BSNs styre).

Annet

NIKU har utarbeidet en relevant rapport på oppdrag fra Riksantikvaren: Veileder i sikring, beredskap og krisehåndtering for kulturminner. Veilederen vil utgjøre en viktig ressurs for BSNs videre arbeid:

<https://www.niku.no/prosjekter/veileder-i-sikring-beredskap-og-krisehandtering-for-kulturminner/>

HR/25.2.2024